

Lévai Újság

ELSŐ LÉVAI PUSKA-
MŰVES ÉS LŐSZER
SZAKÜZLET

BAROSKA
LEVICE. — TEL. 150.

független, gazdasági, kulturális és kritikai hetilap

III. ÉVFOLYAM, 6. SZÁM

1936 FEBRUÁR 5. SZERDA

ÁRA 80 FILLÉR

Egység,

erről beszélnek ma sokat és sokan Szlovenszón. A szlovenszói magyar pártok egységéről van szó. Annyian, annyit és olyan különféle képen beszélnek róla, hogy az egységes párt már kétséges lett. Mindenki a maga szája íze szerint képzelet és kívánja a megoldást, de az egyik száj ízét keserűnek érzi a másik. Nem foglalkozunk politikával, nem állunk pártok szolgálatában és mi csak egyszerűen, őszinteséggel örülni tudnánk annak, ha sikerülne létrehozni a szlovenszói magyarok igazi, harmonikus egységét úgy, amint ez Erdélyben már meg van.

Sajnos, a mi viszonyaink vitásá teszik ennek lehetőségét, mert nálunk annyi a különféle frakció, egyéni- és pártérdek, olyan ziláltság közéleti viszonyaink, hogy legjobb esetben csak formai egységről lehet szó, tartalmilag azonban a helyzetet ez keveset fog változtatni. Egy párttal kevesebb lesz, de ez még nem jelenti azt, hogy csak egy párt van, mert a magyarság bizonyos rétegei még számos más pártban, érdek vagy osztálypártokban maradnak továbbra is. A politika és általában a közélet tereit messziről kerülő egyének a jövőben sem csalogathatók azokra a fórumokra, amelyeken ma mindenkinek helye van, csak a higgadt szakembereknek nem. Először a szlovenszói lelki és tartalmi egységet kell megteremteni, kulturális és gazdasági vonatkozásban, ez a feltétel azonban a mai napig teljesítve nincsen.

Éles ellentétben, személyes harcban áll egymással szemben a jobb és bal oldal, politikával egymást agyonverni, kulturálisan egymást agyonhallgatni, ez a vezérelv.

A szlovenszói magyarság érzi már, hogy fennmaradásának és sikeres szereplésének feltétele minden vonatkozásban az egységes fellépés és kezdeményezés. Jó szándékban tehát nincsen hiány, azonban hány jó szándék veszett el a kicsinyeskedés sikátoraiban és hány nemes eszme bukkott el a személyeskedés gáncsain. A szlovenszói magyar egységre szükség van, első sorban gazdasági és kulturális vonatkozásban, mert e nélkül minden egység labilis alap, tartalom nélküli keret, amelyet könnyen szétverhetnek érdekcsoportok, divergens irányzatok, frakciók és korifeusok.

Az igazi egységet tehát nem a politikusok fogják megteremteni, hanem a kultúrunkások, a szakemberek, akik már eddig is ilyen irányban dolgoztak. Ezeknek kell nagyobb befolyást, intenzívebb működési lehetőséget biztosítani, mert ezek az oszlopok, amelyekre építeni lehet.

Az adózók figyelmébe!

A jövedelmi és kereseti adó alá eső kisebb adózók részére rendkívül fontos újítást hozott az 1936 január 24-én kelt, a lörv. és rend. táraban 10. sz. alatt közzétett kormányrendelet.

Eszerint azon adózók, akiknek a párosszámjegyű évben nem volt 15 ezer Ké-t meghaladó adóztatandó össz-jövedelmük, illetve összkeresetük, a jövőben a párosszámjegyű években nem kötelesek jövedelmi, illetve összkereseti adóvallomást adni.

Ez annyit jelent, hogy azon adózók, kiknél az 1934. évre jogérvényesen megállapított jövedelmi és kereseti adóalap nem haladta meg a 15.000 Ké-t, — az 1935. adóévre nem kötelesek vallomást beadni, mert azoknál az 1934. évre kivetett adó változatlanul, újabb kivetési eljárás nélkül az 1935-ös évre is elő lesz írva anélkül, hogy arról külön fizetési meghagyást kapnának.

Ezen kisebb adózóknál tehát csak minden második (mégpedig páros) évben lesz vallomásdási kötelezettség és kivetési eljárás.

Azon adózóknál, akik már beadták

az 1935. évi vallomásukat s 1934. évben 15.000 Ké-nál kisebb alap után voltak megadóztatva — csak az esetben lesz az adó ezen vallomás szerinti kivétel, ha legkésőbb f. évi február 15-ig egy bélyegmentes kérvényben kéri, illetve kijelenti, hogy ragaszkodnak a rendes adókövetéshez. Hasonlóképpen a jövőben is azon adózóknak, akiknél a jövedelem jelentősen csökkent, joguk lesz a párosszámjegyű évben is adóvallomást adni egy kérvény kapcsán, melyben kéri a rendes adókövetési eljárás lefolytatását s új adókövetést.

Ezen egyszerűsítés nem vonatkozik azon adózókra, akik: 1. rendes üzleti könyveket vezetnek, 2. a társas cégek tulajdonosaira, 3. azon fix fizetéssel (nyugdíjjal) rendelkező egyénekre, akiknek 500 Ké-t meghaladó „egyéb” jövedelmük van s a fizetésük ezen „egyéb” jövedelemmel együtt nem haladja meg a 10.000 Ké-t. (Az 1927 évi 76. sz. lörv. 35. §. 2. bek. és a 32. §. 5. bek. szerint.)

Gyilkossággal végződött a családi veszekedés Ujbarson

Nem mindennapi szenzációra ébredtek hétfőn Ujbars község lakosai. A faluvégi cigánygyödrben a mindennapi veszekedések véres tragédiában végződtek. Hétfőn a hajnali órákban Gajdos Gyula löbb fejszecsapással meggyilkolta feleségét. Hosszabb idő óta állandó nézeteltérések voltak Gajdosék között és az asszony több ízben elakart hagyni férjét, de mindannyiszor kibékültek. Vasárnap délután ismét összeszólkóztak a házastársak és Gajdosné újra elhagyta a házat, hogy végérvényesen távozzon. Gajdos az asszony után ment és könyörgésre fogta a dolgot, hogy legyen tekintettel a négy gyermekre és térjen vissza. Fenyegé-

tésekkel keverte a könyörgést és a 4 gyermeknek rimánkodása az asszonyt meghatolta s újra visszatért családjához. A béke azonban nem tartott sokáig. Hétfőn kora reggel újra összeszólkóztak a házastársak és Gajdosné most már végleg távoznit akart a családi otthonból, mire a felbőszült férj fejszét ragadott és azzal négyeszer fejbe vágta feleségét. Gajdosné pillanatok alatt kiszenvedett.

A hatósági boncolás két súlyos és két kisebb fejszecsapást állapított meg a holttesten. A gyilkos férjet a csendőrség őrizetbe vette, a lévai járásbíró-ság fogházába kísérte, hogy onnét Komáromba szállítsa.

A „vizi ember birodalmában”

jelige alatt rendezt meg ezidél jelmzezbálját e hó 15-én a Sokol Torna Egyesület a Stránsky-szálló összes termében. A mesébe illő dekoráció bizonyára kivívja a megjelentek bálulát és meglepődését. Az estét egy bál jelenet vezeti be, majd éjjeli jelenet is lesz a résztvevők szórakoztatására. A zenét két zenekar szolgáltatja és táncolni úgy a nagyteremben, mint a kisteremben lehet. Kötelező az esti öltözködés és a belépéskor felmutatandó a névre szóló meghívó. A meghívókat reklamálni lehet az Orient mozgó pénztáránál és a Salvátor gyógyszer-tárban. Belépti díj az általános gazdasági rossz helyzetre való tekintettel 10 Ké és 5 Ké a kötelező maszk, a jelmez csak 9 Ké-t és a vigalmi adót fizetik.

— **Háború és béke** címen tartott előadást Schulcz Ignác nemzetgy. képviselő hétfőn este a város háza nagytermében, nagyszámu hallgató közönség előtt. Az előadó a háború és béke kérdéséről szocialista megvilágításban mutatta be a jelenlévőknek.

3 ember a hóban

Szombaton, febr. 1-én a Kath. Kőr zártkörű farsangi estélyt rendezett. Ez alkalommal a Kőr kipróbált és jól bevált műkedvelő gárdája nagy sikerrel hozta színre Erich Kästner regénye után készült zenés vigjátékot: 3 ember a hóban. A meglehetősen későn kezdődő előadás minden gördülékenysége mellett éjjel utánig tartott. A Kőr rutinrozzott műkedvelői ez alkalommal is teljes sikert arattak. Kovács Lajos, Schlütter igazgató szerepében, korát eltüntető megszokozás mellett is kissé fiatalos volt. Ulnák Bözsi, Vera szerepében kedvesen, átérzéssel alakította a gazdag gyáros leányát. Bélik Bözsi vénkisasszony házvezetőnő szerepében újra kiváló nyújtott. Tóth Gyula komornyikját, Nagy László arisztokrata karikatúráját állandó tetszéssel figyelte a közönség. Györgyi Jenő az állásnélküli Intellektuell szerepében kiválóan és természetesen alakítást adott. De a többi szereplők, Sukola Mancsi, Bukrovics Aranka, Horváth Károly, Kósa István stb. kisebb-nagyobb szerepekhez mérten járultak hozzá az előadás sikeréhez. — Az alkalmi zenekar Schindler Rudolf vezénylete mellett megfelelő volt — Az előadás után következő táncmulatság közvetlen, családias hangulatban a késő reggeli órákig tartott, amiben nagy része volt Schindler—Turay zenekarnak kívül bizonyára a jó boroknak is.

Mozik műsora:

APOLLO MOZI (Denk)

Ma, szerdán este utoljára a hazai filmgyártás gyöngye. Jubileumi cseh nagyfilm! „MARIŠA”. Nemzeti énekek, táncok, szokások és viseletek. Hazai film, mely első állami díjat nyert el. Főszereplők: Jifina Stepičková, Jaroslav Vojta, Vladimír Borsky, Frant. Kovárik és Ella Nollová. — Február 6., 7. és 9-én, csütörtökön, pénteken és vasárnap este az idény nagy zenés vigjátéka. Kifünő magyar cigányzene és gyönyörű magyar táncok! „CIGÁNYVÉR”. Főszerepekben: Grit Hald, Georg Alexander, Adele Sandrock, Ralph Arthur Roberts, Fritz Ode-mar és közreműködik Sima Margit, magyar táncosnő.

ORIENT MOZI (Stránsky)

5- és 6-án, szerdán és csütörtökön este. A hazai filmgyártás büszkeségének bemutatója! „DEÁKMAMA”. Csehül beszélő énekes vigjátékújdonosság. Főszerepekben: Antonie Nedošinská, Vladimír Borsky, Theodor Pištěk. — 7-től 9-ig Douglas Fairbanks egyetlen hangos kalandor filmje: „MODERN ROBINSON”. Délamerika vadregényes szigetén készült felvételek. Kisegítő műsor: Szines Sully Symphony. — 9-én délután népelőadás: „CSENDES DON”. Orosz filmújdonosság. — 10- és 11-én „ABESSZINIA FELETT”.

Végre megint közgyűlést tartott a város

Igaz, hogy Léva város szabályrendelete előírja, hogy rendes közgyűlések negyedévenként tartandók, de a szabályrendelet szerint a városbíró jogosult bármikor rendkívüli gyűlést összehívni. A költségvetés tárgyalása óta nem volt gyűlés és ez alatt az idő alatt annyira megsaporodtak az elintézetlen kérdések, hogy a tárgysorozat 32 pontra növekedett meg. Ennyi ügynek az elintézése, komoly megvitatása egy gyűlési napon lehetetlen, amiből csak a városnak van kára. Érthetően, hogy a város vezetősége többszöri kifogásolás után is, miért irtózik a gyakoribb közgyűlések tartásától.

Január hó 30-án, csütörtökön délután fél 6 órakor nyitotta meg Antal városbíró a rendkívüli közgyűlést, amelynek 32 pontjához még újabbaknak a felvételét kérte. Napirend előtt Schwarcz Mór szólalt fel, aki ismételtlen tiltakozik a túlsok napirendi pont ellen és követeli a közgyűlések gyakrabbi tartását. Majd kérdést intéz a városbíróhoz, hogy mi van az ősz folyamán hirdetett állások betöltésével? Tiltakozik a Léván létesített munkatábor ellen, ahol szűk helyiségben 20—22 fiatal gyermek van összehúfolva, akik saját ruhájukban dolgoznak, azt rongálják és lőnkre teszik és 8 hét után lerongyolódva bocsájtják el őket.

Antal városbíró azonnal válaszolt és kijelenti, hogy az első kérdésre a gyűlés tartama alatt kap választ a felszólaló, a második kérdést pedig a Járásí Fialettség gondozó intézi, így az a Járásí képviselőtestület elé tartozik.

Állampolgársági és illetőségi ügyek letárgyalása után a városi főjegyző bejelenti, hogy Löwinger Mózes, a zsidópárti képviselőtestületi tagja lemondott és helyére Porgesz Árpádot hívták be. Bejelenti továbbá, hogy Weisz Gyula betegségére való hivatkozással a tanácsagságáról mondott le, helyette ajánlja Dr Fischer István beválasztását.

Vojtás István előterjeszti a villanytelep átszervezésére vonatkozó javaslatot, amely a telep átszervezésére és fizetésének leszállítására vonatkozik. Javasolja, hogy Dohány Jánost, mint hálózati főszerelőt, Vybóštek Jánost, mint hálózati szerelőt, Pankó Györgyöt, Dobó Lajost mint pénzbeszedőket és árammérő leolvasó szerelőket, Hradecsny Gézát mint belső szerelőt, Uhrík Gyulát, Úrge Istvánt mint akvizitőröket, ezenkívül két munkást mint napszámosokat alkalmazzanak a VVT-nél. A VVT eddigi főgépészét véglegesen a vágóhidhoz helyezték át, a fűtőt, aki 1930-tól már a polgári iskolánál teljesít szolgálatot, végérvényesen osszák oda be. Rác Várhó Béla eddigi pénzbeszedőt, állami nyugdíjast január 31-vel szolgálatból elbocsájtani. Az átszervezéssel kapcsolatosan az eddigi 203.283 Ké személyzeti költség, amelyben több mint 28.000 Ké túlorabér is bennfoglaltatik, 136.136 Ké-ra redukálódik. Ezen átszervezési munkák az országos hivatal 1931 évi előírásainak megfelelően történnek, amelyet eddig a váltóáramra való teljes áttérés nélkül nem lehetett elintézni. Október 20-án a váltóáramra való átszerelés befejeződött és azóta az országos hivatal több ízben figyelmeztette a Járásí hivatal útján a város vezetőségét ezen átszervezés mielőbbi keresztülvételére.

A javaslatához elsőnek Weisz Jakab szól hozzát. A képviselőtestület baloldala, de különösen a szoc. dem. párt a város ügyeit mindenkor iparkodott

a legnagyobb objektivitással kezelni. Ebben a kérdésben is az lesz. A jobboldal állandóan az erkölcsi felelősség érzetét hangoztatta és most, amikor merényletet követnek el a munkásság érdekei ellen, szeretné fölébreszteni a jobboldalban ezt az erkölcsi felelősségi érzetet. Ez a javaslat nemcsak a munkásság érdekei ellen van, de azt a város többi lakói, az iparosok, a kereskedők is megérzik. Furcsának tartja és már több ízben megállapította, hogy valahányszor komoly városi ügyről volt szó, a város vezetősége azt mindig iparkodott félretolni azzal, hogy a villanytelep ügyét rángatta elő. Itt a magyar munkásság anyagi helyzetéről van szó és kénytelen most a magyar pártok emlékezetébe idézni azt a választási röpcédulát, amelyet „Talpra magyar” felhívással adtak ki. Ugyálszik erről ma a magyar pártok meglepedkeznek, mert most térdre akarják kényszeríteni a magyar munkásokat. A város előljárósága arra hivatkozik, hogy a fizetés redukción kénytelen keresztül vinni, mert a VVT jövedelme kevesebb, mint a múltban volt. Ezzel szemben leszögezi, hogy az a 40 százalékos veszteség, ami az áram átalakításával járt, ma az átszervezés után 10%-ra redukálódott s így még kevésbé látja indokolva a munkások fizetésének leszállítását.

Nagy Gyula kijelenti, hogy a MNP ezzel a javaslatával a munkások érdekeit kívánja szolgálni, mert hiszen nem akar munkásokat elbocsájtani, de más módját keresi meg VVT rentabilitásának.

Schwarcz Mór: A VVT veszteségei a múltból datálódnak, ott követelték el a hibákat, ott vesztett el sok pénzt, amit ma a munkásság fizetésének csökkentésével akarnak behozni. Ez ellen tiltakozik és követeli, hogy a munkások fizetését szisztematikusan ugyan úgy emeljék és nyugdíját ugyan úgy biztosítsák, mint a tisztviselőknél van. Választ kér a város vezetőségétől arra, hogy miért kellett és kell beszercebányai szerelőt alkalmazni a VVT-nél és új munkaerőt felvenni rakárnoknak akkor, amikor a régi munkaerőkkel sem tudnak mit kezdeni.

Boros Béla hivatalos iratokkal igazolja, hogy ezen átszervezést a Járásí hivatal útján az országos hivatal követeli, amelyet január 31-ig el kell intézni. Ha ezt az átszervezést nem hajlják végre, úgy az ez évi költségvetés van veszélyeztetve. Tény az, hogy a VVT-nél nincs szükség annyi emberre, mint amennyi ma ott van, de éppen a város vezetőségének nagyfokú szociális érzésére vall, hogy nem bocsájtja el a felesleges munkásokat, hanem csökkentett fizetéssel is, de továbbra megtartja és elhelyezi őket. Ezután a baloldali felszólalókkal polemizál, majd kijelenti, hogy a VVT rentabilitása mindenkor szem előtt tartandó, mert a városnak ezt a vállalatát 1.200.000 Ké tartozás terheli, amelyet a vállalat jövedelméből kell törleszteni.

Csernicsek: A város vezetősége népszerűsége törekszik, de ilyen és hasonló javaslatokkal a munkásság körében soha sem tehet szert a népszerűsége.

Gérik: A javaslat a munkásság érdekei ellen van, amelyet nem fogadhat el.

Weisz Jakab: A munkásság fizetését leszállítják, kíváncsi rá mennyivel szállítják le a villanyárakat, mert az az áramnál jobban forog az óra, nagyobb a villanyzámla.

Pásztor: A VVT érdeke, hogy minél több fogyasztója legyen, miért nem kapcsolják be a dohánybevalló melletti utcákat, bár annak lakosai ezt már beadvány útján is kérték?

Kovács: Helyesnek tartja, ha a város vezetősége takarékoskodik, de ezt miért mindig a munkásságon teszi és közbe elszalasztja más jövedelmi források kihasználását. Miért nem szednek helypénzt a városba beszállított dohány után?

Klein Ármin: A város lakosságának villanyfogyasztó része elégedetlen. A villanyárak kilenc évvel ezelőtől, a lakosság bevételei azóta lényegesen csökkentek, mindenki spórol és kevesebb a villanyfogyasztás. Annál inkább kívánja a villanyárak leszállítását, mert az átszerelés után nincs már meg az a nagy veszteség, amire mindig hivatkoztak. Kényszeríteni kell a Stredót is az árak leszállítására. Az átszerelés óriási költséggel terhelte a lakosságot, amit mindenki abban a reményben teljesített, hogy olcsóbb lesz a villany ára.

Gáspár: Amióta a városnak ez a vezetősége van, tényleg takarékoskodnak, de ez a takarékoság mindig a munkásság rovására történik és ez ellen tiltakozik. Vezessék már máshol is keresztül ezt a takarékoságot.

Antal városbíró ezután a vitát lezárta és reflektált az egyes felszólalók kérdéseire. A b. bányai szerelő alkalmazásának az oka az, hogy a VVT szerelői közül egy sem értett az új áramhoz, ezért kellett és kell még ma is olyan szerelőt alkalmazni, aki a helybelieket az új áram körüli teendőkre kioktatja. A város nem bocsájtja el a tudatlan és használhatatlan alkalmazottakat, hanem módot és alkalmat ad nekik arra, hogy az új árammal megismerkedhessenek. Ezzel a legmesszemenőbb szociális jóindulattal tesz tanúságot. A VVT bejelentette a város vezetőségének, hogy 3 munkást nem használhat, azoknak nem tud munkát adni. Minthogy a villanytelep munkásai nem akarják ezeket az elbocsájtását, a város vezetősége továbbra alkalmazza őket s ezzel kényszerítve volt arra, hogy a többiek fizetését is redukálja, amibe azok bete is egyeztek. — A villanytelep nem azé a szóbantorgó 13 emberé, de az egész városé s ott mindig az összalakosság érdekeire kell figyelemmel lenni. A munkásság képviselői tulságosan tiltakoznak a bérleszállítások ellen, pedig mindannyian meg vannak győződve arról, hogy ma a munkásság 90 százalékának nincs akkora keresete, mint ezek a munkabérek, de nagyon sok iparos és kereskedő van a városban, akiknek a jövedelme nem éri el ezeket a fizetéseket.

A közgyűlés a villanytelep átszervezésére vonatkozó javaslatot szótöbbséggel megszavazta. A tárgysorozat többi pontjainak tárgyalására újabb gyűlést hívnak egybe.

Csontos Vilmos:

Játsszik velem a fény...*)

Játsszik velem a fény: csalogatón
Fel-jel lobjog s majd kialszik megint...
Mikor már épen szívemre hullna:
El-lobban s foszlik köddé fakulva...
S már csak lehulló, hullt pernyéje int...

Kormos pernyéje elégett fénynek
Hull, hull szívemre némán, jeletlen
S minden szép álmot sorba eltemet...
De én meggyújtom fázó lelkemet:
S új fényre lesni, hajrát megyek én...

Ma is így üztem a szép messzi fényt
S ma sem értem el... holnap se, tudom...
De újra kezdem. — Játék ez? — lehet:
Így játszik Isten azzal, kit szeret...
S így kell játszani végig az uton...

*) Mutatvány a szerzőnek sajtó alatt levő „ÜZENTEK ÉRTEM” c. új verseskötnyvből, melyre előjegyzéseket lapunk szerkesztősége is elfogad.

Órák és ékszerék

a legjutányosabban beszerezhető

STEINER

TESTVÉREK NÉL
LEVICE, Bafa mellett.

Ahogy én látom...

Léva a fogházhelyiségek enyhén és udvariasan kifejezve nem jelelnek meg a kor követelményeinek. A lévai fogdában kitöltött büntetés súlyosabb, mint valamilyen börtön vagy fegyház büntetés. Tudomásunk szerint szigorú előírások intézkednek arról, hogy a szabadságvesztéssel büntetett egyének milyen helyen tartandók, milyen egészségügyi intézkedések foganatosítandók. Ezen törvényes rendelkezések nem beszélnek arról, hogy a fogdában árnyékszékkel büntetett kell az elzártak orrát csiklandozni, sem azt, hogy a joglyok unalmát kisebb jérgyek üldözésével kell enyhíteni. Még a rabnak is jogában van egy órát naponta a friss levegőn tölteni és a politikai bűncelekmények miatt elítélt egyének másként kezelendők, mint az u. n. közönséges bűnösök. Ma már régen túl vagyunk azon az állásponton, hogy a börtön inkvizíció. A börtön nem az a célt szolgálja, hogy megutáltassa az elítélteket a társadalom. A börtön végeredményképpen ma már szociális alapokra fektetett intézmény, amelynek emberjavító hatásától a bűnösök megjavítását reméli a modern kriminalisztika. Ma, amikor mindenki könnyen kerülhet a városi fogdába anélkül, hogy a szó mindennapi értelmében vett bűncelekményt követett volna el (pl. nem fizette meg a betegsegélyzőnek a biztosítási díjakat), jöközöttabb gondolat kell fordítani már ezen okból is arra, hogy a minimális köztisztasági előírások ne csak papíron legyenek meg. A büntető törvénykönyv nem ismer kettős büntetéseket, a lévai fogdában eltemetett szabadságvesztés még is kettős súlyú nehezedik az elítéltekre. A humanitás és szociális gondoskodás századának elvei még a legvastagabb börtönfalakon is át kell, hogy hatoljanak, sőt még Lévára is érvényesek.

Okulár.

A 'fehér hetet'

a nagy érdeklődésre való tekintettel meghosszabbítottuk.

Kohn és Kovács

Szőnyeg, függöny, paplan és linoleum nagy választékban Szigorú szabott árrendszer!

A Járási Magyar Közművelődési Testület

szerda esti népszerű előadásorozatában jan. 29-én Dr Strasser Elemér „Házasság és erkölcs” címen tartott előadást. Minden társadalom jellemzésében két szorosan összefüggő elemnek van elsőrangú fontossága. Egyik a gazdasági, másik a családi rendszer. Az utóbbi az, amely a mai modern ember nyílt, egyenes őszinteségével nehezen egyeztethető össze, mert tele van álszeméremmel, hazugsággal, hamissággal és sokszor tudatlansággal, ami az életet kinössé, élvezhetetlenné, kétesé teszi. Ez az oka annak, hogy a mai házasságok legnagyobb része nem kielégítő egyik félre sem és bizonyos mértékben nem egyeztethető össze az általános erkölcsi felfogásunkkal. Ezen a bajon nem segítenek az u. n. próba- vagy pajtás-házasságok sem. A házasság problémája belátható időn belül megoldhatatlan, de ez nem zárja ki azt, hogy azt ne lehessen a mai erkölcsi felfogással összeegyeztethető módon leegyszerűsíteni úgy, hogy az a modern ember számára is elviselhető legyen. Minden együttélés probléma, minden együttélés kompromisszumokra kényszerít. Ez az elviselhető házasság első alaplétele. A második az uralkodó beteges, túlzó érzékenység redukálása. A harmadik az egymás függelenségének elismerése. A negyedik a felvilágosultság. Végül a szerelem kérdését és értelmét boncolta az előadó. — Bojsza Imre „Don Quichote két arca” címen tartott előadást. Alig akad ember, aki nem olvasta Don Quichote lovag életét, de legtöbbjük csupán gyermekkorának kacagtató és bohó hőisére emlékszik. Pedig a mese két főalakja, Don Quichote és Sancso Panza ma is élő alakok. Az anyag és szellem, a valóság és eszmei követelés, az illuzionizmus és a keserű, otromba kiábrándulás kisebb-nagyobb mértékben az egész emberiség és a legtöbb egyén lelkében ma is vívja harcát úgy, hogy tulajdonképpen sok ember egyesül magában a két ellenkező sarkot: a föllengős, kalandvágyó, nyugtalan, csodaváró Don Qui-

chotot és Sancso Panzát, a realitás sok emberét. a rőghöz tapadó parasztot s hol ez, hol az a pólus diadal-maskodik. Így folyik már ez a harc néhány ezer éve. A regényben azok a bizonyos szelmek, oroszán és emberketrecek, birkák, hajók és emberek mind allegóriák, jelképek, amelyek az egész emberiség magán- és közéletének fény- és árnyoldalaiból szövődtek össze egy érdekes és tanulságos, de igaz képpé. Filmen is megjelent Don Quichote élete, az valamivel kedvezőbb színben mutatja be őt. Fővetődik a kérdés: csakugyan boldog-e az az ember, aki az egyszerű szelmalom mögött meglátja a bonyolult társadalmi szervezetet, amelynek a ma csupán megjelenési formája és eszköze. Minden időnek meg vannak a maga Don Quichotjai, mert szükség van az ilyen kezdeményezőkre, akik a helytelen életből, az ingoványos és eszme embergyilkos útvesztőiből az egyenes útra és így a jobb jövő felé vezessenek. Ez Don Quichote egyik arca. Don Quichote másik arcát 300 és egy-néhány évvel később egy másik író mintázta meg Kolumbuszról, akit Wassermann a tengerek Don Quichotejének nevez. Don Quichote nem fedezett fel kézzelfoghatóságot és csak bölcsességet adott, míg Kolumbusz éca helyett egy földrészt adományozott az embereknek. Kolumbusz éppen úgy senki sem törődött, mint elődjével, Don Quichoteval. Kolumbusz felfedezte Amerikát, de elvesztette önmagát. Amerika fölfedezése után a szelmalmot nem látta soha többé óriásnak és nem indult többet utnak, hogy a szépségért és a jóságért hadakozzon. Pedig sohasem ledezte volna fel Amerikát, ha odahaza ül a talujában, mint a paraszt, a polgár, a Sancso Panza, ha Don Quichot szerüen nem indul neki a tengernek. Don Quichote és Kolumbusz kétfős valóság, de egy személyben. — Mindkét előadót hosszas tapssal jutalmazta a kis számú hallgató közönség kiváló, élvezetes és mindvégig lebillensző előadásukért.

A Járási Közművelődési Testület népszerű tudományos előadásorozatában ma, szerdán este Koperniczky Kornél és Akúcs Ernő (Léva óskora, demonstrációs előadás) tartanak előadást.

Nagymosás - kis fáradság!

Győződjék meg róla! Mennyire rettegtek azelőtt attól a naptól, melyen a sokket szennyeset ki kellett mosni! Ma egyszerűen RADION kerül a mosóvízbe. Hiszen most olyan olcsó, minden más mosószer igénybevétele nélkül mos, kíméli a ruhát és mindenkéül főlött - Radion teszi lehetővé a fáradság nélküli való mosást! 15 percig főzzük a fehérneműt és ezzel már meg is van a munka legnagyobb része: a ruha hófehér és higiénikusan tisztá.

RADION magától mos!

Szinelőadás febr. 10-én a Városi Színházban

Móricz Zsigmondnak: „Nem élhetek muzsikaszó nélkül” című kiváló vígjátékát közönségre harmadszor is színre hozzák február hó 10-én, hétfőn este pont fél 9 órai kezdettel a városi színházban.

A lezajlott két előadás igazi remeke volt a helybeli műkedvelők színe-javának. Már a pontos kezdés is meglepte a közönséget, mert mondjuk meg őszintén, hogy a városunkban lezajlott műkedvelő előadásoknak az a híressége, hogy ezekre elég egy órával később is elmenni a pontosra hirdelt időpontnál, még akkor sem késő.

A pompás vígjáték négy felvonása

pedig a szó teljes értelmében és a közönség igaz gyönyörűségére pergett, gördülékeny, igen élvezetes volt, úgy hogy annak időtartama nem volt hosszabb, a hivatásos színtársulat időbeosztásánál.

A színen díszített színpad, a szereplők ügyes, lebillensző játéka és a darab kiváló témája miatt nem csoda, hogy ezen előadás iránt újabb nagy érdeklődés nyilvánul meg. A harmadik előadásra a jegyek előjegyezhetők Nyitrai és Társa könyvesboltjában és Blumenfeld Ferenc drogériájában Ké 7, 5, 3 és 2 áron.

Hírek

— **Tanítói jubileum.** A lévai izr. iskolaszék Erdős Ignác igazgató-tanító lévai működésének 25 éves jubileumát ünnepelte az elmúlt héten. Ez alkalommal Rónai Emil iskolaszéki elnök mondott üdvözlő beszédet, kiemelte azt a nagy munkát, amelyet ezen 25 év leforgása alatt Erdős a köz érdekében végzett számtalan generáció felnevelésével. Erdős a lévai működése előtt vidéki iskoláknál nyolc évet töltött. Rónai sok szerencsét kívánt a jubilánsnak további működéséhez.

— **A lévai járás husiparosai** legutóbb tartott gyűlésükön új vezetőséget választottak a már régen lemondott vezetőség helyébe. Elnökök: Iványi Tivadart, alelnökök: Keviczky János (Bát), titkárrá: Kohn Andort és pénztárnokká: Ballog Manót választották meg.

Korenty Sándor nótáskönyve. A „Léval Ujság” őszi nótapályázatának egyik nyertes Korenty Sándor, akinek nótáit január 12-én, a bpesti zeneművészeti főiskola nagytermében megtartott diszhangversenyen is énekelték, aki az elmúlt év folyamán hét kiüntetését kapott dalaiért, rövidesen könyv alakban kiadja dalai egyrészét. A kitűnő nótaszerző magyar nótáira ez alkalommal is felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Ne felejtse el, hogy a városi magyar közönyvtárban megújítsa tag-ságát az 1936. évre.** Minden magyarnak erkölcsi kötelessége a magyar kultúra ápolása, a magyar irodalom támogatása. Már azzal is teljesített valamit e kötelességéből, ha a 6 Ké évi tagdíjat megfizeti, mert ezzel elősegíteni azoknak a művelődését, akiknek anyagi helyzete nem teszi lehetővé könyvek beszerzését, a magyar írók támogatását.

— **A francia orvhallgatók jelentkeznek.** A francia postaügyi minisztérium szigorú megtorló rendszabályokat kíván életbe léptetni az orvhallgatók ellen. Mielőtt azonban ezeket a rendszabályokat életbeléptetné, módot kívánt adni, hogy az engedély nélküli rádióhallgatók „magukba szállva” szakítsanak az orvhallgatással és beléphessenek a lojálisan hallgató közönség táborába. Ennek megtörté- téré egyhónapi „kíméleti időt” állapított meg a francia miniszter. A kíméleti időből mindössze egy hét tell még csak el s máris 100.000 „új előfizető” jelentkezett. Tekintettel arra, hogy a francia orvhallgatók számát egymillióra becsülik, már eddig is 10 százalék lépett a „javulás útjára”. Azután pedig megkezdődik az erélyes rendszabályok igénybevétele. Minden orvhallgató leleplezéséért 2 frank jutalmat kap a leleplező. — A Csehszlovák Köztársaságban a legszigorúbban büntetik az orvhallgatókat.

„Volta”
ING. CSORBA
LEVICE -- LÉVA

Műszaki iroda és kereskedés; villamos szerelési vállalat
IDŐSZERŰEK: átszerelések a váltakozó áramra, motorok és villamos háztartási készülékek
Akkumulátorok javítása és töltése
LEGKORSZERŐBB RÁDIÓKÉSZÜLÉKEK

— Ügyvédi hír: Dr Fürth Béla ügyvédi irodáját Komáromban, Klapka tér 9. sz. alatti megnyitotta.

— A W. I. Z. O. e hó 10-én, hétfőn este fél 9 órakor a Makábi nagytermében folytatja Paleszlina ismertető előadás-sorozatát. Közreműködnek: Liebermann Jakabné néhai főrabbi özvegye és Ing. Sinaí Miklósné urnók.

— Erőszakos támadás az országuton. Melicher Borbála, keletcsényi munkásnő az esti órákban hazafelé tartott Léváról az országuton 14 éves lánya kíséretében. A város végén hozzájuk csatlakozott egy ismeretlen fiatalember, aki egy jómódu garamszőlősi gazda fiának adta ki magát, de akiben a csendőrség az asszony leírása alapján Kuczmera József, lévai állástalan nyomozott ki. Amikor a háromtagú csoport az elhagyott Kortahegyhez érkezett a „szőlősi jómódu ismeretlen” csókot kért Melicher Borbálától. Amikor ez felháborodva elutasította a tolatkodót, erőszakoskodni kezdett ennek lányával, úgy hogy az anyának kellett a fiatal lány védelmére kelni. Kuczmera József felbőszülve a sikertelenségben, botot ragadott és ezzel a két nőt alaposan elverte. Kuczmera a csendőrségen hosszas laggatás után bevallotta bűnét és részegséggel védekezett. Beszállították a járásbíróház fogházába.

— A kereskedelmi- és magánalkalmazottak egyesületének lévai csoportja febr. 5-én, ma szerdán este 8 órakor tartja évi rendes közgyűlését a Stránsky szálló éttermében. Központi kiküldött Bródy Béla országos titkár.

— Egyetlen magyarnyelvű gazdasági szaktanfolyam nincsen a Köztársaság területén. A földművelésügyi minisztérium közli: A Csehszlovák Köztársaság területén összesen 133 (téli) gazdasági szaktanfolyam van; 104 csehszlovák, 27 német, 1 lengyel és 1 orosz tanítási nyelvű. Az idén 5132 hallgató iratkozott be ezekbe a gazdasági szakiskolákba, tehát 305-tel több, mint tavaly. — A hivatalos közleményből kitűnik, hogy a Köztársaságban egyetlen magyarnyelvű gazdasági szaktanfolyam sincsen, ami annál sajnálatosabb, mert az itteni magyarság zöme mezőgazdasággal foglalkozik.

— SSSR barátok előadása. Lenin halálának 12-dik évfordulója alkalmával a lévai szovjetbarátok kora január 30-án a Denk szálló nagytermében nagyszabású emléktűnnet rendezett. A műsor nagyobb részében a lévai ifj. munkások vettek részt és bámulatra méltó az a nívó, amit ezeknek a munkában kifáradt embereknek sikerült elérni. Szépszámu közönség nézte végig a nemes fáradozásait és a sorokban helyet foglaló Léva társadalmának minden rétege. A műsor első száma egy szavaló kórus a gépmonoton és kitarító bugását vitte át színpadra. Utána Iván és Satek apró művésznők szavallak gyerekes üdéséggel és az utóbbi közvetlen „Megtált a mi Lenin bácsink” tónussal emlékezett meg a nagy halotról. A következő szám egy hatóságos Lenin gyászinduló volt mozgó és szavaló kórus interpretálásában. A leninizmusról Fejsze István tartott nívós előadást, majd szünet után Háber Zoltán modern vonalakkal megrajzolt színpadi montázs eleventette meg Lenin életének egyes állomásait.

Villamos átszereléseket az új áramra

Éder Kálmán koncessionált villany- és vízvezeték-szerelő vállalata júliánosan készült. Motorokat gyári áron szállít.

Levice, Szepessy utca 20

— Az iparostanulók önképző-körének ifjúsága f. hó 9-én, d. u. 4 órai kezdettel vidám, műsoros délután keretében mutatkozik be a közönségnek. A tanulni és haladni vágyó iparos ifjúság az előadás jóvedelméből szellemi fejlődésének előmozdítására szolgáló könyveket óhajt beszerezni. Ezt a szép és nemes törekvést mindenkinek, de főként az iparostársadalomnak erkölcsi kötelessége támogatni, a jövő iparogeneráció korszínvonalán álló fejlődését elősegíteni. Reméljük, hogy városunk lakossága a legnagyobb megértéssel viseltetik a fejlődő iparogenerációval szemben és azoktól anyagi támogatását nem vonja meg.

— Felolvasó estélyt tart a Kaszinó febr. 16-án saját épülete nagytermében. Ezen alkalommal Kranimer Jenő, az érsekújvári főgimn. tanára, a modern francia irodalom legjobb ismerője tart előadást. Ugyanekkor szerepel városunk egyik leghatékosabb zongorajátékosa, Berger Edith zene-tanárnő, aki Brahms, Chopin és Debussy darabokat ad elő. A rendkívül értékesnek mutakozó estélyen mindenkit szívesen lát a rendezőség.

— Az LTE jubileumi jelmezbálját szokatlanul nagy érdeklődés előzi meg. Erre való tekintettel a rendezőség meglepetésszerű ujtításokkal akar kedveskedni a közönségnek, hogy ily módon fejezze ki köszönetét. Nagy anyagi áldozattal leszerződtette a pozsonyi Pongrácz-zenekart, amely nem csak kiünő zenészekből, de nagyszerű énekesekből áll. A közönség szórakoztatásáról és a hangulatkeltésről gondoskodik még Hevesi Jazz- és szalonzenekara is. A terem díszítése a színpadi ujtítások és még sok más meglepetés lesz tartogatva a közönségnek. Ha mindezekhez hozzávesszük a jelmezek versenyzését, a Miss Léva választással járó érdeklődést, elmondhatjuk, hogy az LTE ez évi jelmezbálja megérdemli azt a nagy érdeklődést, amely városszerzte tapasztalható.

— Megalkult a csokoládékar-tell — megdrágul a csokoládé. A csehszlovákiai csokoládégyárak kartellbe tömörültek és bár még a kartellszerződés jóváhagyva nincs, már is febr. 5-i hatállyal 10 százalékkal felemelte a csokoládé nagykereskedelmi árát. A kartell az összprodukción 80 százalékát képviseli.

— Farsangi estet rendez az Iparos Olvasókör (Honvéd u. 28.) a Juventus nagytermében f. hó 8-án, szombaton este 8 órai kezdettel. Belépődíj 5 Ké, vigalmi adó 1 Ké. Jazz zene. Jó ételekről és italokról gondoskodik a vezetőség.

— Az Iparos Olvasókör közgyűlése. Az Iparos Olvasókör f. hó 16-án, vasárnap délután 3 órakor, a kör helyiségében (Honvéd ucca 28. szám) tartja évi rendes tisztújító közgyűlését, melyre a kör tagjai ezuton is meghívotnak.

Építőtelkek

Az UJMAJOR és a dohánybeváltó mellett fekvő Schoeller és Társa cég tulajdonát képező területen eladó k

Felvilágosítást ad: Dr Simek István ügyvéd, LEVICE

Apró hirdetések

Minden szó 40 fillér, a legkisebb hirdetés ára 4 Ké.

Kiadó lakásokat és butorozott szobákat lapunk előfizetői részére ingyen közlünk.

Két szoba, konyhából álló lakás, kerttel eladó. Vasut-u. 6.

Znaimi ecetes uborka hordóból kimérve és szép fehér hordókáposzta különként 2-30 Ké-ért VANGER fűszerkereskedésében kapható.

Ugyanott egy külön bejárattal butorozott szoba február 1-től kiadó.

Két szobás lakást fűdőszobával lehetőleg a bérbe keresek város belterületén.

Irodának is alkalmas két, egybenyíló, különbejárattal butorozott szoba, esetleg külön is és butor nélküli is azonnal kiadó. Különféle butorok, porszívó, varrógép eladó. — Kákai-ucca 4. sz.

Női és férfi szövetek, tavaszi kosztüm anyagok, valamint maradványok különösen beszereshetők BALOGH MICI kézimunka- és szövetkereskedésében. — Raktáron a legújabb pullover pamutok.

Butorozott szoba külön bejárattal 1-2 személy részére azonnal kiadó. BAKER-nénál, Magtárköz 2.

Jókarban levő olcsó kerékpárt megvételre keresek.

Címek a kiadóban, Štur utca 3. szám.

— Újabb muzeális értékű leletek Kiskoszmályon. Hamar Gyula kiskoszmályi lakos szőlőtálat fordítása közben 50 cm mélységben emberi csont maradványokat és egy 96 cm hosszú és 5.5 cm széles egyenes acélkardot talált. Hamar a leleteket a kálnai csendőrség útján a járási hivatalhoz szolgáltatotta be, aki azt a városi muzeumnak adta át. A kard u. n. „Degen” kard, a harmincéves háború idejéből (1618—1648) való. Léva vidéke tele van történelmi emlékekkel, amelyek a nem törődéséggel szemben elhanyagoltak, ahelyett, hogy a már létező muzeumunkat gazdagítanák. Nagyon is itt volna már az ideje, ha a muzeum ügyeivel is foglalkoznának néha az illetékesek. — Itt említjük meg, hogy az utóbbi időben több értékes emléktárgyat és oklevelet adományoztak magánosok a muzeumnak.

— Harmadik esztendejébe lépett a csehszlovákiai magyar rádió. Kedden, február 4-én volt két esztendeje annak, hogy a Radiojournal pozsonyi állomása rendszeresítette magyar küldéseit és azóta naponta négyszer szól magyar nyelven hallgatóihoz. A napi háromszori hírszolgálaton kívül, mely a legújabb bel- és külföldi eseményeket közli és hetenként kétszer sportszemlélt is tart, minden nap délután háromnegyedórás kulturműsort ad, melynek keretében Csehszlovákia magyarságának legkiválóbb művészei és kulturmunkásai szólnak a rádió magyar hallgatóihoz. Az iskolarádió ezenkívül minden kedden délelőtti külön nevelő és szórakoztató programot nyújt a köztársaság magyar nép- és polgáriiskoláinak, mely a két esztendő folyamán ugyszólván a népköltés szervezésévé vált. Az évforduló alkalmából a csehszlovákiai magyar rádió ankétára hívta egybe munkatársait, hogy számoljanak be tapasztalataikról és a végzett munka eredményeinek alapján vilassák meg a további fejlődés irányát és szempontjait. Az ankét lefolyását hétfőn, febr. 3-án, 17 óra 40 perccel kezdettel közvettelte a rádió.

— A gazdasági javulás első fecskéje. A délszlovenszkoí postahivatalok nemrégiben közzétett jelentéséből megállapítható, hogy a postahivatalok forgalma a múlt évhez képest lényegesen emelkedett és pedig különösen Érsekújvárott, Komáromban, Párkányban, Galántán, Nagysurányban és Léván tapasztalható a csomag és táviratforgalom növekedése, ami hozzávetőlegesen 50—60 százalékos forgalomtöbbletet jelent. Gazdasági szakemberek a postai forgalom emelkedéséből a gazdasági élet lassú javulásának első tünetét vélik kiolvasni. Hogy következtetésük mennyire helyes, azt a jövő mutatja meg.

(—) A megfázást nem szabad lebecsülni. Ha valaki könnyelműen nem törődik a megfázással, súlyos betegséggel fizet rá. — Rendszeres „Alpa” bedörzsöléssel megőrösítjük a testet és egyuttal fertőtleníttük is, elkerüljük a betegséget. Így aztán elkerüljük a náthát. — Kérdezze meg orvosát.

Ha fázik — fűtsön
Ha nincs mivel —
Rendeljen!
Van kocsz, fa és szén
Eckstein
Ferenc-nél
TELEFON 102.

Vásári árak a lévai 1936. február 5-iki állatvásáron:

Bika	4'00—5'—	Ké-1g
tehén	3'50—4'—	
üsző	4'—5'—	
borjú	5'00—6'—	
ló	500—3000—	
malac	190'00—210'—	
süldő	300'00—310'—	
sonkamalac	5'50—6'—	
hízó sertés	6'50—6'80	
anyadiszón	500—650—	

Felhatás: 1726 ló, 423 csikó, 70 ökör, 59 tinó, 28 bika, 283 tehén, 108 üsző, 63 borjú.

Sport

Uj (56.) egyesület Lévan. F. hó 3-án este a Stránsky kávéház éttermében nagyszámu érdeklődő jelenlétében a haladószelemű ifjúság uj sport és kultúr egyesületet alapított „Szikra” néven. Lévan ez az 56-dik egyesület. Reméljük, hogy a kor szellemének megfelelő haladással rövidesen a 100-dik egyesület megalakítását üdvözölhetjük. Minden esetre jellemző a mai viszonyokra, hogy Léva 14.000 lakosa 55 egyesületben nem tud elhelyezkedni, hanem még mindig szükségesnek tartja újabb és újabb egyesületek alakítását, pedig ezt még a súlyos gazdasági váratok sem indokolják.

Sakk-verseny. A Juventus SK és a Makábi sakk szakosztályai f. hó 5-én, szerdén este a Juventus, illetőleg az Iparos kör helyiségében egymás közt sakk-versenyt rendeznek. Mindkét csapat a legjobb játékosaiat vesz részt a versenyen és így nagyon nívós küzdelmek várhatók.

„LÉVAI ÚJSÁG” gazdasági, kulturális és kritikai hetilap, megjelenik minden szerdán. — Főszerkesztő: Dr. STRASSER ELEMÉR — Felelős szerkesztő és kiadó: AKÚCS ERNŐ dípl. agr. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Léva, Štur u. 3. Telefon 59. — Nyomja: FODOR utóda Lánca Jenő nyomdája Léva, Szepessy u. 28. — Előfizetési díj: egészévre 40. fillére 20., negyedévre 10.— Ké, egyes szám ára 30 fill. — Hírdetés pótdíj megtartása előfizetésnek számít. Hirdetésnek tarfa szerint Fodor papírkereskedésében adhatók át. Telefon 70. — Gyakori hirdetőknak áruáremény. — Kéziratok a szerkesztőséghez küldendők. Kéziratokat nem térítünk meg és nem adjuk vissza. — A postabélyeg használatát a brattival posta- és táviratforgalmú lévai feladók helyei 109.976. V—1934 szám alatt engedélyezte.